

I

‘Ruimteschip Morgenster roept Hoofdkwartier op Venus. Ruimteschip Morgenster roept Hoofdkwartier op Venus...’

Edu zat in de kleine ruimtesloep, met riemen vast aan de stoel waar hij precies in paste. Voor hem glinsterden de wijzerplaten, knipperden bleekgroene lampjes aan en uit, aan en uit – het enige licht in het donker. Naast hem zat Mick, in net zo’n stoel, zwigend als hij, luisterend.

De koele, bekende stem dichtbij: ‘Ruimteschip Morgenster roept Hoofdkwartier op Venus. Over.’

Een andere stem, veel zwakker, moeilijker te verstaan: ‘Hier Hoofdkwartier op Venus. Wij horen u. Over.’

Edu deed even zijn ogen dicht. In gedachten zag hij ruimteschip Morgenster, nu niet als het schitterend vaartuig waar hij de maandenlange reis van Aarde in had gemaakt, maar als een nietige stip, een miniatuurmaan, die op dit ogenblik een baan beschreef om de lichtende planeet waar ze naar was genoemd: Venus.

‘De aflossing van de wacht...’ sprak de stem dichtbij. Edu deed zijn ogen weer open. Bijna was het zo ver! Dan zouden Mick en hij in deze ruimtesloep het moederschip verlaten, als eerste van de vijf sloepen met planeetonderzoekers. Daarna zouden onbemande sloepen volgen, met nieuw materiaal voor Hoofdkwartier.

Radio Venus antwoordde het ruimteschip: ‘Hoofdkwartier is gereed voor ontvangst van Onderzoekers Elf tot en met Twintig. Onderzoekers Een tot en met Tien zijn hier klaar voor de terugreis...’

’t Is toch wel mooi voor elkaar, dacht Edu. Wij komen, zij gaan. Jammer alleen dat we elkaar nu niet zullen ontmoeten...

Hoofdkwartier en ruimteschip wisselden de laatste technische gegevens.

‘Geen verdere bijzonderheden,’ zei radio Venus. ‘Alles in de atmosfeer is naar wens.’

Toen klonk helder de stem in zijn oor: ‘Ruimtesloepen met planeetonderzoekers, attentie! Ruimtesloep A: Planeetonderzoekers Elf en Twaalf.’

Edu antwoordde: ‘Onderzoekers Elf en Twaalf zijn gereed in sloep A.’ Hij hoorde zichzelf praten alsof het een ander was – heel kalm, niets te merken van de ongeduldige spanning die hij voelde. Mick naast hem bromde iets; ze keken elkander een ogenblik in de ogen, het enige wat ze van elkaars gehelmde gezicht konden zien.

‘Morgenster tot Venus. Ruimtesloep A verlaat het moederschip in precies dertig seconden na nu...’

De teller begon te tikken.

‘Planeetonderzoekers Elf en Twaalf. Nog vijftien seconden... Behouden aankomst!’

Toen schoot de kleine ruimtesloep naar buiten, het licht in, verliet het moederschip, gebouwd door mensen op Aarde, miljoenen kilometers ver... De afstand tot Venus was nog maar gering; binnen een half uur zouden ze er zijn, al leek de stem die tot hen sprak nog uit een andere wereld te komen.

‘Hoofdkwartier op Venus roept ruimtesloep A.’

Was dat boven hem of beneden hem? Edu had even moeite te bedenken wat boven was en wat onder – een gevoel dat hem welbekend was en dat gauw over zou gaan.

‘Hoofdkwartier op Venus roept ruimtesloep A. Over.’

Hij antwoordde: ‘Hier ruimtesloep A met onderzoekers Elf en Twaalf. Onderzoeker Elf spreekt. Over.’

‘Is alles naar wens?’

Edu’s blik gleed over de knoppen en wijzerplaten. ‘Alles is prima.’

‘Goed zo,’ sprak de stem van Venus. ‘Onderzoekers Elf en Twaalf in ruimtesloep A, blijf contact houden...’

‘Het moederschip,’ zei Mick, ‘kijk het eens glinsteren.’ Hij staarde in de achteruitkijkspiegel.

Edu begreep hem. Mick nam afscheid van het laatste stukje van de Aarde, van thuis.

Vaarwel, ruimteschip Morgenster. En goede reis terug, straks, naar de Aarde.

‘Behouden aankomst wensten ze ons,’ zei Mick. ‘Ze bedoelen daar toch zeker ook een goed verblijf mee. Behouden aankomst op Venus, de Gevaarlijke Planeet.’

Gevaarlijke Planeet, dacht Edu. Ik zou Venus anders willen noemen...

‘Dadelijk komt ruimtesloep B,’ zei Mick; ‘drie minuten na ons, met Arno en Iman.’

Radio Venus sprak: ‘Hoofdkwartier tot ruimtesloep A. U nadert onze dampkring. Afremming instellen op mijn teken. Over.’

‘Ruimtesloep A wacht op uw teken...’

‘Sloep A, afremming instellen op tien seconden na nu.’

De teller tikte. TIEN... NEGEN... ACHT... *En nu, dacht Edu, laten we de ontzagwekkende, maar ook hartverkillende ruimte achter ons... DRIE... TWEE... EEN... duiken omlaag, de atmosfeer van Venus in.*

‘Ze moesten nu eindelijk eens ophouden Venus de heldere ster te noemen,’ zei Mick. ‘Wolken en damp; ik zie niks meer.’

Lichtende wolken, dacht Edu. Hij controleerde de wijzerplaten. ‘Mick, let je op de evenwichtselementen?’

‘Alles is in orde,’ zei Mick.

Hoofdkwartier riep weer: ‘Onderzoeker Elf in sloep A; automatische besturing laatste etappe instellen...’

De laatste etappe... witte mist overal... nu wordt ze grijs...

‘Onderzoeker Elf tot Hoofdkwartier, de automatische besturing is in werking...’ *Maar nu wordt de mist weer beweeglijk... scheurt vaneen...*

Plotseling waren er zonnestrallen, nu eens onverdraaglijk fel, dan weer zacht glinsterend door een waas van regendruppels.

‘Hemelse ruimte!’ riep Mick.

Er verschenen tientallen regenbogen, als sierlijke bruggen tussen de grillige, grauwe wolken.

‘Zoiets heb ik nog nooit gezien,’ zei Mick. ‘Ik krijg er pijn van in mijn ogen.’

‘Doe ze dan dicht!’ zei Edu. ‘Maar straks, onder de Koepel, zie je zulke taferelen niet meer.’

‘Het is wel iets bijzonders,’ gaf Mick toe. ‘Al die spectra, dat gesprek van kleuren. Alleen zijn mensenogen daar niet voor gemaakt.’

De wolken trokken weer naar elkaar toe, maar het bleef even licht als op een heldere aardse dag met blikkerende zon.

Hoofdkwartier vroeg weer hun aandacht: de automatische besturing moest een fractie worden bijgesteld. De stem was veel duidelijker nu; en terwijl Edu luisterde en de aanwijzingen opvolgde, gingen zijn gedachten terug naar andere keren dat hij in een luchtschip boven een vreemde planeet vloog.

‘Wij roepen u weer voor de landing,’ besloot Hoofdkwartier.

‘Nou, het zit er bijna op,’ zei Mick.

‘Ja, nog een kwartier, en dan zullen we landen naast de Koepel.’

‘En dan zullen we een jaar lang op Venus wonen.’

‘Drie Venusdagen,’ zei Edu, ‘drie Venusnachten.’

‘Ik vraag me af wat hier beter is, de dag of de nacht.’

‘Ach,’ zei Edu, ‘als je eenmaal onder de Koepel bent, zul je soms vergeten dat die op Venus staat.’

‘Ja, jij weet hoe het daar is; ik moet het eerst nog zien. Pech voor jou, zeg, dat je voor de tweede keer op Venus bent gestationeerd.’

‘Pech?’ zei Edu. ‘Het is precies wat ik wil. Ik heb er zelf om gevraagd.’

‘Wat zeg je?’ Micks stem klonk nog verbaasder dan Edu had verwacht. ‘Heb je gevraagd om op Venus te worden gestationeerd? Voor de tweede keer nog wel? Waarom?’

‘Juist daarom,’ antwoordde Edu droogjes. ‘Ik wist waar ik om vroeg.’

‘Je bent gek,’ zei Mick. ‘Ik heb nog nooit gehoord dat iemand op eigen verzoek, voor zijn plezier naar Venus gaat.’

Nee, jou kan ik het niet uitleggen, dacht Edu. Ook deze collega was al vol vooroordelen. Maar dat kon nog veranderen, misschien... Hij zei: 'Er is heus wel wat goeds van Venus te zeggen, Mick.'

'Dat is het juist,' zei Mick. 'Op Venus is er te veel van het goede. Te veel water, te veel lucht...'

De mist werd weer minder dicht, het licht scheller.

Mick vloekte zacht. 'Zie je wel wat ik bedoel! Te veel van het goede. Venus is te dicht bij de zon. Geef mij Mars maar.'

Mars is dor en koud, dacht Edu. *Er zijn veel nederzettingen van mensen, dat is waar. Maar wandelen moet je door woestijnen. En alles lijkt oud, oud...*

'Of de maan,' vervolgde Mick. 'De aardse kant van de maan is bijna één grote, prachtige stad.'

Een stad! dacht Edu. *Dan kun je net zo goed op Aarde blijven.* Maar hij zei niets, bleef gespannen naar buiten kijken. De ruimtesloep was aan het dalen. *Kijk toch eens, Mick; er vallen gaten in de mistbanken onder ons.*

Hij hoorde Mick zachtjes fluiten, een bekende deun: 'O Lunastad, o Lunastad, de Metropool der Maan...'

Kijk toch eens!

Mick hield plotseling op met fluiten; hij keek inderdaad.

'We hebben geluk,' zei Edu. 'Het is een prachtige dag.' *Wat een vreugde is het, Venus weer te zien!*

Golvende zeeën – of waren het heuvels? De kleuren, schitterend als edelstenen, werden telkens getemperd door flarden van nevel. De lucht om hen heen was als een zee, met wolken als beweeglijke vissen. Onder hen leek alles ook te bewegen – eilanden en stromen, waaiende wildernissen tot in wazige verten.

'Nou nou!' zei Mick. 'Het is wel heel anders dan de Aarde...'

Ik wou dat je je mond hield, dacht Edu. Voelde Mick nu niets van de betovering die uitging van de landschappen waar ze overheen vlogen? Of voelde hij het maar al te goed en probeerde hij eroverheen te praten – alles met aardse maatstaven metend, alles bekijkend met aardse ogen?

Toch kon Edu zelf ook niet nalaten aan de Aarde te denken. *Dáár hoor ik thuis, hier ben ik vreemd. Maar op Aarde zijn geen wouden meer.*

Mick was nog steeds aan het woord, maar Edu luisterde nauwelijks; hij keek, keek...

Daar zijn ze!

2

Ze gloeiden op als vlammen, een vuur met rook van regenwolken. Hiervoor was hij naar Venus gekomen...

*Waar wouden zijn, als vuur zo heet,
torenhoog en mijlen breed...*

Toen hij nog een jongen was had hij een tweedehands robot gehad, die gedichten op kon zeggen. De robot was allang tot roest vergaan, en daarna hadden vele andere robots hem geholpen bij zijn studie voor planeetonderzoeker. Maar die dichtregels was hij nooit vergeten.

Mick zweeg abrupt. Even later zei hij zacht: 'Dat daar... zijn dat... zijn ze dat nu?'

Het waren geen vlammen, maar bomen. Ze waren wel heet – gloeiend warm en kletsnat –, de weelderige bossen die overal groeiden op deze planeet. Volgens de geleerden waren zij de kern van al het gevaar op Venus.

'Ja, Mick,' zei Edu, 'dat zijn nu de Wouden.'

'Het lijkt wel of ze in brand staan.'

*Vlogen we nu maar langzamer! Nee, we komen er niet dichterbij...
Daar zijn er nog meer... Ze laaien op, en verdwijnen weer in mist.*

'De Wouden van Venus,' zei Mick. 'Ik heb er veel van gehoord.' Hij draaide zijn hoofd naar Edu toe.

'Wát heb je gehoord?'

'Hoe gevaarlijk ze zijn, hoeveel wrakken van ruimteschepen

ze hebben verzwolgen...' Mick leek even te aarzelen voor hij verderging. 'En ook andere dingen. Verschrikkingen,' voegde hij er fluisterend aan toe.

'Er wordt zoveel beweerd van de Wouden!' zei Edu. 'Sprookjes die de mensen op Aarde elkaar vertellen.' Hij richtte zijn aandacht weer op wat hij buiten zag. 'Geloof me, Mick, niemand weet er het ware van.'

'Ook niet hier,' vroeg Mick, 'op Venus zelf?'

'Ook niet hier, op Venus zelf.'

'Daar zie ik weer zo'n woud,' zei Mick.

Ze waren nog lager gekomen. Edu herkende de uitlopers van het bosgebied ten oosten van Hoofdkwartier.

'Nu gaan we ervandaan,' zei Mick.

'We vliegen er met een bocht omheen,' zei Edu. 'We naderen de Koepel. Toch zul je ze nog vaak genoeg zien, Mick.' *Maar alleen uit de verte, dacht hij, alleen uit de verte.*

Hoofdkwartier sprak; een diepe sonore mannenstem zei opgewekt: 'Welkom op Venus, planeetonderzoekers Elf en Twaalf... Hoofdkwartier tot ruimtesloep A,' liet hij erop volgen. 'Wij laten u landen over drieënhalve minuut. Bent u gereed? Over.'

Edu antwoordde bevestigend, en tegelijkertijd dacht hij: *Een bekende stem, waar heb ik die eerder gehoord... Op Mars?* Hij verdiepte zich er niet verder in. Mick en hij moesten de instrumenten in het oog houden, en ook naar buiten kijken natuurlijk, om uit te zien naar de Koepel, waaronder een jaar lang hun tehuis zou zijn.

'Het regent,' zei Mick.

Het regende op Venus vaker wel dan niet.

'En daar is de Koepel!'

Wat een klein, fragiel en wonderlijk ding in dit gebied van bewegende bergen, van woeste wateren en wildernis.

Ze daalden snel.

Wat een prachtig bouwwerk eigenlijk, die koepel, een veilige woonplaats door mensenhanden gewrocht in een uitgestrekte vijandige wereld.

‘Van onbreekbaar superplexiglas gemaakt,’ vertelde Edu. ‘Elke twee maanden wordt hij vernieuwd, zodat hij geen kans heeft om te vergaan.’

‘Waarom?’ vroeg Mick. ‘Hij staat toch niet in het Woud?’

‘Nee. Maar de wind die over de Wouden waait, waait ook over de Koepel.’

3

Kort daarna: de landing... uitstappen... de sluisdeur door, de Koepel in... Robots gleden aan, hielpen hen hun ruimtepakken uit te trekken. En even later waren ze in het welkomstvertrek – grijsgroen en zilver –, waar niets maar dan ook niets herinnerde aan de landschappen buiten. Uit een luidspreker kwam vrolijke muziek, en een stem die hun ‘Welkom’ toeriep. Visi-schermen lichtten op in de muren – gezichten van Koepelbewoners keken naar hen, vriendelijk, nieuwsgierig; namen hen op, de nieuwaangekomenen van de verre Aarde. Intussen kwamen er steeds meer planeetonderzoekers binnen, elke drie minuten twee, precies volgens schema na elkaar geland. Na Edu en Mick kwamen Arno en Iman, vervolgens Kris en Hassan, Saboe en Sjang, Pal en Rufus. Ze moesten allemaal plaatsnemen in gemakkelijke zetels, de grote glazen astromelk leegdrinken die de robots hun aanreikten – de schuimende witte drank deed alle spanning en vermoeidheid verdwijnen.

Anderen verschenen op de visi-schermen; er werd naar hen geknikt en gewuifd. Maar plotseling doofden alle muren uit. Ook de muziek werd afgebroken en een stem sprak: ‘Attentie! Hier komt de Commandant.’

De onderzoekers stonden op. Edu keek op zijn horloge; sinds Mick en hij waren geland was er nog geen half uur verstreken.

De robots verdwenen, op één na. Drie mannen traden het vertrek binnen. Degene in het midden was de Commandant,

in zijn glanzend witte kleding met de gouden keten. Edu kende hem wel van naam; Ricardi heette hij. Hij was astronaut geweest, en onderzoeker op de Maan; hij was sectiecommandant geweest op Mars en burgemeester van Lunastad. En nu had hij sinds een jaar de leiding van de nederzetting op Venus. Het was de eerste keer dat Edu hem in werkelijkheid zag: een lange magere man, met een gezicht zo hoekig als een tekening met liniaal gemaakt.

Aan zijn rechterzijde stond de Recorder, herkenbaar aan zijn kleren in helder geel – hij was de man die ervoor zorgde dat alles wat hier voorviel werd geboekstaafd. Bovendien was hij Chef-bewaker van de Computer. De man links van de Commandant was in hemelsblauw gekleed, een teken dat hij een van de planeetgeleerden moest zijn. De glinstering van vele kokardes wees erop dat hij doctor was in meer dan één wetenschap.

De Commandant begon te spreken; zijn stem paste bij zijn uiterlijk: zakelijk en koel. Hij heette de onderzoekers welkom op Venus, en in het bijzonder onder de Koepel van Hoofdkwartier. En hij vervolgde: ‘Planeetonderzoekers Elf tot en met Twintig, u bent op Aarde reeds op uw taken voorbereid, en ik vertrouw erop dat u hier spoedig gewend zult zijn – niet alleen aan uw werk, maar ook aan het leven in onze nederzetting.’ Zijn blik gleed de rij langs; allemaal jonge mannen, hoewel de meesten al enkele jaren ervaring hadden. ‘U weet,’ ging hij voort, ‘dat u direct onder mijn bevel staat, en dat u allen gelijk bent in rang. U weet ook dat er bij elk tiental altijd één persoon wordt aangewezen die als vertegenwoordiger optreedt van zijn groep, en die, als het nodig is, de leiding op zich moet nemen. Planeetonderzoeker Elf?’

Edu kwam naar voren. ‘Ja, Commandant.’

‘Nummer Elf, Edu Jansen genaamd, u bent de enige van uw team die voor de tweede maal op Venus is gestationeerd. Gezien uw eerdere ervaring zult u vertegenwoordiger en leider der onderzoekers zijn. Deze benoeming geldt voor een proeftijd van twee maanden. Daarna zal worden beslist of u als zodanig zult worden gehandhaafd.’

‘Dank u, Commandant,’ zei Edu, en hij trad terug in de rij. Deze mededeling was geen verrassing voor hem; het was altijd zo dat de onderzoeker die de eerste van een tiental was ook als nummer één werd beschouwd.

De Commandant stelde zijn metgezellen voor: de Recorder en de Chef der Planeetgeleerden. ‘U zult uw opdrachten altijd krijgen van een van ons drieën. Aan het eind van elke werkdag moet u verslag uitbrengen aan de Recorder, die uw bevindingen zal sorteren en doorgeven aan de Computer. Uw dienstrooster zal u straks worden uitgereikt. Maar vandaag hebt u nog vrij.’ En hij besloot: ‘U moet zich nu melden bij de Dienst van Algemeen Welzijn. Deze robot zal u erheen brengen.’

‘Vandaag hebt u nog vrij,’ mompelde Mick. ‘Vandáág! Wat ik nou wel eens zou willen weten, Edu, is—’

‘Onderzoeker Twaalf!’

Mick stapte naar voren. ‘Ja, Commandant.’

‘Uw naam?’

‘Mick Tomson, Commandant.’

‘Onderzoeker Twaalf, als u vragen hebt te stellen, doet u dat dan aan mij.’

‘Ja, Commandant.’ Micks oren werden een beetje rood. ‘Ik... eh...’

‘U vroeg zich zeker af wat ik bedoelde met “vandaag”. U vond natuurlijk dat een Venusdag veel te lang zou duren...’

Hield de Commandant Mick een beetje voor de gek? Dat moest wel, al waren zijn gezicht en stem onbewogen.

‘Gelijk hebt u, onderzoeker Twaalf,’ ging hij voort. ‘Maar u weet toch zeker wel dat we hier, onder de Koepel, in aardse dagen rekenen.’

‘Ja, Commandant,’ zei Mick haastig. ‘Natuurlijk, Commandant.’

‘Vandáág is deze aardse vrijdag. Eergisteren is de Venusdag begonnen.’

De Recorder, die nog steeds naast de Commandant stond, vulde aan: ‘Eergistermiddag aardse tijd is in het westen de zon opgegaan.’

‘U hebt, vandaag meegerekend, dus nog zevenenvijftig dagen te goed, voordat de Venusdag ten einde is,’ zei de Commandant.*

De Recorder raadpleegde een klein, doch ingewikkeld horloge aan de keten om zijn hals. ‘Dat zijn negenenveertig werkdagen en acht zondagen,’ voegde hij erbij.

‘Dank u,’ zei Mick, ‘Commandant...’

De Commandant knikte even. ‘Ingerukt dan maar,’ zei hij. ‘En tot ziens.’

De robot wenkte. ‘Komt u mee, planeetonderzoekers. U moet zich melden bij de Dienst van Algemeen Welzijn. Volgt u mij.’

‘Heb ik even een gek figuur geslagen!’ fluisterde Mick Edu toe. ‘Ik wóú helemaal niet iets vragen. Wat ik wilde zeggen was alleen maar...’ Hij keek even om zich heen; ze liepen nu door een kale gang, de Commandant was niet meer te zien. ‘Ik wou alleen maar weten of ze dat gezeur bij de D.A.W. werkelijk beschouwen als een aangename besteding van een vrije dag.’

‘Ach, het hoort er nu eenmaal bij,’ zei Edu. Het laatste voor je vertrok, het eerste als je aankwam: naar de Dienst van Algemeen Welzijn, voor lichamelijk en geestelijk onderzoek.

‘Hé, waar ga je nu heen?’ zei Mick.

‘Naar de Afdeling van de D.A.W. natuurlijk.’

‘O ja, jij weet hier de weg,’ zei Mick. ‘Maar de anderen zijn doorgelopen.’

‘Ze zijn blijkbaar verhuisd,’ prevelde Edu. ‘Terug maar, achter de anderen aan.’ Ze keerden zich om, maar een stem hield hen staande.

‘Edu Jansen!’

Een stem die Edu herkende nog voor hij zich had omge-

* Met de Venusdag wordt hier bedoeld de periode dat het *licht* is. (De aswenteling van Venus bedraagt ± 245 aardse dagen; daar deze in tegengestelde richting gaat tot de omloop om de zon, duurt een etmaal korter, nl. 117 aardse dagen.)

draaid en de forse man zag die met uitgestrekte handen op hem toekwam. ‘Igor!’ riep hij verrast.

Igor bleef voor hem staan en begroette hem met een stevige handdruk. ‘Nou, nou,’ zei hij, ‘dat had ik ook niet verwacht, jou hier te ontmoeten! Je kwam nota bene net van Venus, toen we samen in Team C zaten, op Mars, vorig jaar. Weet je het nog?’

Igor Ranof, dacht Edu, terwijl hij zijn oude vriend in het vrolijke gezicht keek. *Dáárom moest ik aan Mars denken zonet, op de vlucht hierheen...* ‘Ik had je stem meteen moeten herkennen,’ zei hij, ‘maar ik heb er evenmin aan gedacht dat jij hier kon zijn.’

‘Dus jij bent onderzoeker Elf,’ zei Igor. ‘Dan heb je promotie gemaakt. Nou, ik ook. Feliciteer ons allebei!’ Hij lachte luid.

‘Dat doe ik, Igor,’ zei Edu glimlachend, ‘en graag!’ Igor was niets veranderd. ‘Je bent nog steeds bij de radioverbinding...’

‘Ik ben Chef van de radio-radar-rabauwen, ja ja. En wat het herkennen van stemmen betreft, alles wordt zo vervormd in die ellendige dampkring hier... Ach, dat zul jij nog wel weten.’ Igor keek naar Mick. ‘Zo, onderzoeker Twaalf.’

‘Dit is Mick Tomson,’ zei Edu. ‘En mag ik je voorstellen, Mick, aan Igor Ranof. Ik ken hem nog van Mars.’

‘Mars,’ zei Mick. ‘Daar ben ik ook geweest; mijn eerste aanstelling buiten. Dat was wel wat anders dan Venus.’

‘O, Venus valt best mee, hoor,’ zei Igor opgewekt. ‘Dat heeft Edu je toch zeker wel verteld?’

‘Edu vindt Venus zelfs zo fijn, dat-ie om een aanstelling hier heeft gevraagd.’

‘Haha, die is goed!’ lachte Igor. ‘Is het waar? Ja joh, als je hogerop wilt komen...’

Edu dacht: *Waarom is er toch niemand die het begrijpt?*

‘Bovendien kun je je hier best amuseren,’ zei Igor. ‘Wacht maar, we zullen er een prachttijd van maken...’

Plotseling stond er een robot naast hen. ‘Planeetonderzoekers Elf en Twaalf, u moet zich melden bij de Dienst van Algemeen Welzijn. Wilt u mij volgen.’

‘Goed, robot,’ zei Edu. ‘We komen.’

‘Ja ja, aan het gesleutel van de hooggestrengde en zeergeleerde doktoren kan geen mens hier ontsnappen...’ begon Igor. ‘Nou ja, voorschrift is voorschrift.’

Een ander was de gang in komen lopen – een mooie jonge vrouw voegde zich bij hen.

‘Geen ijdel voorschrift, Igor,’ zei ze, en ze wendde zich tot Edu en Mick. ‘Welkom in Hoofdkwartier, onderzoekers.’

Igor stelde haar voor. ‘Doctor Petra Mol... En Petra, laat ik nu bij deze onderzoekers een oude vriend ontmoeten!’

De robot begon nogmaals te spreken: ‘Planeetonderzoekers Elf en Twaalf, u moet zich melden...’

‘Het is in orde, robot,’ viel Dr Mol hem in de rede. ‘De onderzoekers kunnen met mij meegaan.’

Ja, uit haar kleding bleek dat ze werkte bij de Dienst van Algemeen Welzijn, en in een hoge functie bovendien, al leek ze er veel te jong voor. Het zachte groen van haar simpel gewaad kleurde goed bij haar koperkleurige haar; de gouden kokarde droeg ze op haar schouder.

‘Doctor Petra Mol is onze psycholoog,’ zei Igor. Hij keek op haar neer met op zijn gezicht een mengeling van trots en spot. ‘Over een poosje zal ze jullie haarfijn vertellen welke invloed de lucht van Venus heeft op jullie ziel. O, die zielen zullen zwaar worden beproefd! Ik kan daarvan meepraten.’

Dr Mol glimlachte. ‘Ik vind jou niet erg ZIELIG, Igor!’

‘Lieve Petra,’ zei Igor, ‘straks ontdek je nog dat ik helemaal geen ziel heb!’ Hij keek even naar de robot, die stond te wachten – geduldig zoals alleen een robot dat kon. ‘Maar ik mag jullie niet langer ophouden. Ik zie jullie straks wel, in de kantine.’

Dr Petra Mol stuurde de robot weg en ging hen voor naar haar spreekkamer. ‘U weet,’ zei ze, ‘dat bij het onderzoek ook een psychologische test behoort; niets bijzonders, gewoon routine. Komt u binnen, onderzoekers, en gaat u zitten.’

Zelf nam ze plaats achter haar bureau, en meteen leek ze op subtiele wijze te veranderen: niet meer te jong voor haar beroep, kalm en zeker van zichzelf. Ze pakte een paar kaarten van een stapel, bekeek ze even en drukte op een knop.

‘Edu Jansen en Mick Tomson... met wie zal ik beginnen? U bent nummer Elf, mijnheer Jansen; wilt u dan eerst met mijn assistent meegaan?’ Een robot was intussen al aan komen glijden. ‘Hij zorgt voor de vragentest en uw E.E.G.* Intussen doe ik de vlekentest met onderzoeker Twaalf. Zo zijn we allemaal vlug klaar.’

Edu volgde de robot naar een aangrenzende kamer, en even later lag hij op een rustbank, met fijne instrumenten bevestigd aan zijn hoofd. De robot nam naast hem plaats en vertelde hem wat hij allang wist: ‘Ik zal u een aantal vragen stellen. Wilt u zo vlug en zo kort mogelijk antwoorden.’

‘Één gek kan meer vragen dan honderd wijzen kunnen beantwoorden,’ zo zeiden de planeetonderzoekers onder elkaar.

‘Bent u gereed?’ vroeg de robot.

En nu opletten, zei Edu tot zichzelf. Uit zijn antwoorden zouden Computer en psychologen straks afleiden of hij de interplanetaire reis goed had doorstaan (iets waar hij niet aan twijfelde). Maar ze zouden ook trachten te voorspellen hoe hij zijn taak hier zou vervullen... méér nog: ze zouden zijn plannen en gedachten willen raden, en die gingen hun niets aan...

‘Hoe vindt u deze planeet?’

‘Nat,’ antwoordde hij meteen.

* E.E.G. = elektro-encefalogram: grafische registratie van de elektrische stroomstootjes die met de werking van de hersenen gepaard gaan.

‘Houdt u van schuimtaart?’

Wat een vraag. ‘Helemaal niet,’ zei hij.

De vragen volgden elkaar op: ‘Wat keurt u meer af, leugenachtigheid of ongehoorzaamheid?... Waarom?... Welk woord rijmt op “oud”?... Telt u op: vijftwintig en zeventenzestig... Wat is het kwadraat van elf?...’

Edu beantwoordde de vragen in snel tempo; slechts een enkele keer aarzelde hij een ondeelbaar ogenblik...

‘Waar zou u liever gestationeerd zijn, op Venus of op Mars?’

‘Op Venus.’ *Ik heb er immers zelf om gevraagd.*

‘Waarom?’

‘Ik wil hogerop komen.’ *Dat heeft Igor gezegd; ik had anders moeten antwoorden... Maar de elektro-encefalograaf meet alleen de snelheid en sterkte van mijn gedachten, en weet niet de inhoud ervan.*

‘Wat is uw lievelingsdrank, uw lievelingskleur?’

Na een poosje was de laatste vraag gesteld en mocht hij opstaan.

‘Op de tafel hier liggen enkele formulieren,’ zei de robot-assistent. ‘Wilt u die invullen?’

Terwijl Edu daarmee bezig was, kwam Mick binnen, om op zijn beurt op de rustbank plaats te nemen.

Vijf minuten daarna was Edu terug in de spreekkamer. Dr Mol nodigde hem vriendelijk uit te gaan zitten. ‘Ik heb hier uw staat van dienst,’ zei ze, ‘en ik heb gezien dat u voor de tweede keer hier bent – op eigen verzoek nog wel. Wilde u Venus zo graag nog eens zien?’

‘Ja zeker, doctor Mol. Ik ben nu eenmaal onderzoeker en... Wel, als ik liever op Aarde bleef, was ik iets anders geworden.’

‘Maar waarom juist Venus?’

‘Deze vraag heb ik net ook al beantwoord...’

‘Naar waarheid, onderzoeker Elf?’ De psycholoog zei dat op een toon alsof ze een leugen ook niet erg zou vinden.

‘Ik zou het niet meer kunnen zeggen, doctor Mol. Het is me al zo vaak gevraagd. De waarheid is dat er verschillende redenen zijn. Ik weet nog maar zo weinig van deze planeet.’